

PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
im. dra Floriana Ceynowy
w PRZYSIERSKU

Program wychowawczo - profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Przysiersku opracowany został na podstawie ustaw i rozporządzeń dających podstawę do działań wychowawczych i profilaktycznych w szkole:

1. Ustawa MEN z 14.12.2016r Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59)
2. Konstytucja RP art. 72
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189)
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.)
5. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487)
6. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783)
7. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249)
9. Rozporządzenie MEN z dnia 14.02.2017r w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego

10. Konwencja o Prawach Dziecka art. 3, 19, 33

11. Statut Szkoły

Wychowanie i profilaktyka to dwa odrębne procesy, jednak ściśle ze sobą powiązane. Łączą je wartości i normy. Wartości to cele dążeń ludzkich, normy natomiast to powinności, nakazy i zakazy. Wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, to stały proces doskonalenia się wychowanka, który poprzez swoje wybory i działania rozwija się i usprawnia swoje ludzkie zdolności do bycia w pełni człowiekiem, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania, rozumiana jako zapobieganie niepożądanym zjawiskom. Profilaktyka szkolna obejmuje trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

W procesie wychowania wspomagamy wychowanka w dojściu do pełni osobowego rozwoju poprzez:

- ukształtowanie prawego charakteru,
- budowanie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój i dobro wspólne,
- uznanie i przestrzeganie norm społecznych,
- budowanie postawy życzliwości i miłości do ludzi,
- uświadamianie sobie celów życiowych,
- wykorzystanie tradycji narodowych.

W działaniach profilaktycznych koncentrujemy się na:

1. dostarczaniu wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego stylu życia i występujących zagrożeń;
2. kształtowaniu prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych;
3. kształtowaniu umiejętności intrapsychicznych (dojrzewanie i kontrolowanie emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych i samooceny);
4. kształtowaniu umiejętności interpersonalnych;
5. kształtowaniu umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów;
6. rozwijaniu więzi z grupą społeczną;
7. uczeniu odpowiedzialności;

8. rozwijaniu środowiska szkolnego i rodzinnego;
9. kształtowaniu w środowisku szkolnym norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu oraz eliminujących możliwość wystąpienia działań dysfunkcyjnych;
10. wczesnym rozpoznawaniu zagrożeń, diagnozowaniu dysfunkcji oraz budowaniu sieci wsparcia i pomocy dla osób potrzebujących;

Działania wychowawcze i profilaktyczne prowadzone w szkole są kontynuacją działań z poprzednich lat. Modyfikacja szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego została poprzedzona analizą dokumentacji szkolnej, rozpoznaniem potrzeb uczniów, ich problemów, możliwości oraz warunków środowiskowych. Ważnym elementem programu jest współpraca z rodzicami. Zgodnie z Konstytucją RP rodzice są głównymi wychowawcami dzieci, a szkoła powinna wspierać rodzinę w procesie wychowawczym, kultywowaniu uniwersalnych wartości i pielęgnowaniu tradycji. Dlatego szkoła traktuje rodziców jak partnerów w pracy wychowawczo – profilaktycznej tzn. uwzględnia ich oczekiwania i sugestie dotyczące wychowania.

Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego. Kultywujemy tradycje „Małych Ojczyzn” poprzez realizację własnego programu autorskiego „Edukacja regionalna - dziedzictwo kulturowe w regionie, w nauczaniu zintegrowanym i klasach IV-VII.” Jesteśmy szkołą, która swoje działania opiera na wartościach chrześcijańskich takich jak: miłość, mądrość, wolność, tolerancja, dobroć, honor. Struktura naszej szkoły opiera się na zgodnym współistnieniu i współpracy: nauczycieli - uczniów - rodziców - kościoła - środowiska lokalnego – władz samorządowych. Szanujemy prawo każdego człowieka do odmienności myśli, poglądów, wyboru dróg życiowych, oryginalności, kreatywnego myślenia, uczymy tolerancji wobec drugiego człowieka. Pielęgnowujemy umiejętności dzielenia się emocjami, uwrażliwiamy na uczucia innych ludzi. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako podstawy życia w społeczeństwie a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Podstawą naszego działania jest rzetelne zdobywanie, pogłębianie i przekazywanie wiedzy przydatnej w pełnieniu różnych odpowiedzialnych ról społecznych.

Sylwetka absolwenta

Dążeniem Szkoły Podstawowej w Przysiersku jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- zna swoje środowisko społeczne i przyrodnicze,
- aktywnie i odpowiedzialnie uczestniczy w życiu społecznym,
- ma poczucie własnej wartości i potrafi dokonywać krytycznej samooceny,
- dba o swoje zdrowie i środowisko naturalne,
- szanuje i pielęgnuje tradycje rodziny, szkoły, regionu, narodu i kraju,
- umie dokonywać odpowiedzialnych wyborów,
- umie podejmować decyzje,
- jest w stanie ponieść konsekwencje swego działania,
- umie krytycznie ocenić swoje możliwości,
- zna swoje mocne i słabe strony,

- nazywa, analizuje i wyraża swoje uczucia,
- jest wrażliwy na cierpienie, ból i krzywdę,
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury,
- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,

- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

Zadania szkoły

Realizując program wychowawczo - profilaktyczny kładziemy nacisk na kształcenie umiejętności kluczowych, w które chcemy wyposażać naszych uczniów.

Do umiejętności tych zaliczamy:

1. Planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się - aby uczeń mógł kierować własnym rozwojem.
2. Skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach - aby uczeń mógł porozumiewać się z innymi ludźmi; nadawać komunikaty i przyjmować informacje zwrotne.
3. Efektywne współdziałanie w zespole - uczeń powinien poznać ogólne zasady współpracy.
4. Rozwiązywanie problemów w sposób twórczy - aby uczeń potrafił wykorzystać treści przedmiotowe do kształcenia aktywnej i twórczej postawy.
5. Sprawne posługiwanie się technologią informacyjną - aby uczeń umiejętnie i celowo gromadził, przetwarzał i wykorzystywał środki informacyjne.
6. Zrozumienie i tolerancję dla inności, sprawiedliwość.

Warunki realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego

1. Programy wspierające procesy wychowania w szkole:

- autorski program „Wychowanie regionalne...”
- programy rewalidacji indywidualnej.

2. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne:

- kółka przedmiotowe
- zajęcia sportowe
- chór
- zespół teatralny
- redagowanie gazetki szkolnej
- organizacja i udział w imprezach sportowych
- wycieczki klasowe
- konsultacje indywidualne
- organizacja pomocy koleżeńskiej

- zebrania z rodzicami

Zadania w zakresie realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego

Dyrektora

1. Troska o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej.
2. Koordynowanie, organizowanie i nadzorowanie działań wychowawczych i profilaktycznych.
3. Stwarzanie warunków do prawidłowej realizacji procesu wychowawczego w szkole.
4. Sprzyjanie partnerskim relacjom między nauczycielami i uczniami.
5. Sprzyjanie pozytywnym relacjom w środowisku uczniowskim.
6. Motywowanie uczniów do aktywnego udziału w działaniach wychowawczych i profilaktycznych.
7. Wspieranie inicjatyw związanych w wychowaniem i profilaktyką środowiska szkolnym.
8. Nadzór nad realizacją szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.
9. Inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia.
10. Współpraca z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaganie nauczycieli w realizacji zadań.
11. Czuwanie nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

12. Nadzorowanie zgodności działań szkoły ze statutem, w tym dbanie o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły.

Rady pedagogicznej

1. Uczestniczenie w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych.
2. Opracowanie projektu programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwalenie go w porozumieniu z Radą Rodziców.
3. Opracowanie i zatwierdzenie dokumentów i procedur postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.
4. Uczestniczenie w realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego.
5. Uczestniczenie w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego.

Nauczycieli

1. Współpraca z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, aktywny udział w realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego.
2. Aktualizowanie wiedzy na temat wychowania i profilaktyki.

3. Utrzymywanie właściwych relacji osobowych z uczniami, rozmowy z uczniami i rodzicami o zachowaniu, frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach.
4. Prezentowanie wzorców konstruktywnego stylu życia i relacji z ludźmi.
5. Umiejętność pozyskiwania uczniów i rodziców do przedsięwzięć wychowawczych i profilaktycznych.
6. Umiejętność współpracy w zespole pedagogicznym w szkole.
7. Wspieranie swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwoju psychofizycznego uczniów, ich zdolności i zainteresowań.
8. Reagowanie na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia.
9. Reagowanie na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów.
10. Przestrzeganie obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością.
11. Udzielanie uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych.
12. Kształcenie i wychowywanie dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji.

Wychowawców

1. Opracowanie planu pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeb uczniów w oparciu o dokonane rozpoznanie oraz cele i zadania określone w szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznym.
2. Diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów oraz procesów interpersonalnych zachodzących w klasie.
3. Diagnozowanie sytuacji rodzinnej uczniów.
4. Prowadzenie godzin do dyspozycji wychowawcy klasy według ustalonej tematyki, zgodnej z ogólnymi zasadami wychowawczymi szkoły.
5. Integrowanie klasy i dbanie o utrzymanie w niej dobrej atmosfery pracy.
6. Udzielanie uczniom wsparcia psychicznego w sytuacjach kryzysów osobistych, rodzinnych lub szkolnych.
7. Obserwowanie, notowanie i ocenianie zachowań uczniów.
8. Organizowanie sytuacji wychowawczych - imprezy klasowe, wycieczki, wyjazdy do kina itp. stwarzających możliwość integrowania klasy, kształtowania kultury osobistej uczniów, wdrażanie do współdziałania, poszerzanie zainteresowań.
9. W miarę potrzeb i możliwości organizowanie różnych form pomocy dla uczniów (pomoc koleżeńska w nauce, pomoc materialna).
10. Utrzymywanie partnerskiej współpracy z rodzicami uczniów i wspieranie ich w wychowaniu dziecka.
11. Analizowanie efektów pracy wychowawczej, profilaktycznej, opiekuńczej.
12. Przygotowywanie sprawozdań z realizacji planu pracy wychowawczej i wniosków do dalszej pracy.
13. Zapoznanie uczniów i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły.

14. Współpraca z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach.
15. Podejmowanie działań profilaktycznych w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.
16. Współpraca z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

Rodziców

1. Współtworzenie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Uzyskanie wiedzy na temat celów i zadań rozwojowych dzieci.
3. Uzyskanie wiedzy dotyczącej zagrożeń i możliwości przeciwdziałania im.
4. Prowadzenie racjonalnego stylu życia wolnego od uzależnień.
5. Troska o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.
6. Współpraca ze szkołą w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.
7. Angażowanie się w przedsięwzięcia wychowawcze i profilaktyczne proponowane przez szkołę.
8. Uczestniczenie w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły.
9. Uczestniczenie w wywiadówkach organizowanych przez szkołę.
10. Zasięgnięcie informacji na temat swoich dzieci.
11. Współpraca z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie.
12. Dbanie o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów.

Pedagoga szkolnego

Pedagog szkolny sprawuje opiekę pedagogiczną i psychologiczną nad uczniami. Do obowiązków pedagoga należy w szczególności:

1. Umiejętna współpraca z nauczycielami, uczniami, rodzicami i innymi specjalistami.
2. Dostarczanie konstruktywnych wzorców funkcjonowania intrapsychniczego, interpersonalnego społecznego.
3. Propagowanie idei zdrowego wychowania i profilaktyki.
4. Diagnozowanie środowiska wychowawczego.
5. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów.
6. Określenie form i sposobów udzielania uczniom.
7. Organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy dla uczniów, rodziców, nauczycieli.
8. Podejmowanie w stosunku do uczniów działań profilaktycznych i wychowawczych.
9. Wspieranie działań wychowawczych i profilaktycznych podejmowanych przez nauczycieli.
10. Współpraca z rodzicami uczniów potrzebujących szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki.

11. Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

12. Współpraca z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno - wychowawczy szkoły w tym z poradnią psychologiczno - pedagogiczną.

Zespołu wychowawców

1. Opracowywanie projektu procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych.
2. Analizowanie i rozwiązywanie bieżących problemów wychowawczych.
3. Ustalanie potrzeb w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy.
4. Przygotowanie analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

Pracowników niepedagogicznych

1. Reagowanie na przejawy negatywnych zachowań i informowanie o tym wychowawcy klasy.

2. Wyrażanie opinii na temat oceny zachowania uczniów.
3. Wspomaganie nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych.

Rady Rodziców

1. Reprezentowanie ogółu rodziców oraz podejmowanie działań wspierających proces wychowawczy szkoły.
2. Współdecydowanie o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczenie w opracowaniu programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły.

Samorządu uczniowskiego

1. Inspirowanie i organizowanie życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem.
2. Udział w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły.
3. Współpraca z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną.
4. Prowadzenie akcji pomocy dla potrzebujących kolegów.
5. Reprezentowanie postaw i potrzeb środowiska uczniowskiego.

6. Propagowanie idei samorządności oraz wychowania w demokracji.
7. Troska o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogacanie jej tradycji.
8. Stwarzanie możliwości podejmowania działań z zakresu wolontariatu.

Kalendarz uroczystości szkolnych

Załącznik nr 1

Zasady ewaluacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego

Ewaluacja szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego polegać będzie na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację działań wychowawczych nauczycieli i dyrekcji,

- rozmowy indywidualne z nauczycielami, rodzicami,
- analizę problemów zgłaszanych pedagogowi i wychowawcom,
- badania ankietowe skierowane do uczniów i rodziców,
- analizę sprawozdań półrocznych i rocznych wychowawców, pedagoga,
- formułowanie wniosków i rekomendacji,
- modyfikację programu wychowawczego.

W ewaluacji uwzględnić będziemy opinie:

- uczniów
- nauczycieli
- pedagoga
- rodziców
- pracowników PPP
- osób współpracujących ze szkołą.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora.

Zadaniem zespołu będzie opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników.

Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

**Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych
przedmiotów kształcenia ogólnego**

Przedmiot	Wymagania szczegółowe Uczeń:
Zdrowie – edukacja zdrowotna	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none">• dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;• ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia;• posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwania o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej;• posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami ratunkowymi, w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia;• reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa zdrowia jego lub innej osoby;• wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, ogranicza spożywanie produktów o niskiej wartości odżywczej i niezdrowych, zna konsekwencje zjadania w nadmiarze produktów słodzonych;

	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; • ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody; • ma świadomość wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • jest wytrwały w działaniu i dążeniu do celu; • potrafi adekwatnie zachowywać się do sytuacjach zwycięstwa i porażki;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> • kształtuje umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające zdrowiu i życiu; • doskonali umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; • poznaje siebie i swoje zdolności i rozwija zainteresowania sprzyjające motywacji do uczenia się;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; • uzasadnia konieczność ochrony przyrody; • opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; • opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; • opisuje zasady zdrowego odżywiania; • przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; • przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; • omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia; • wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; • omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny;

	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się; • wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;
Technika	<ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; • kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym; • wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie; • wymienia zachowania prozdrowotne, zagrażające zdrowiu oraz wskazuje te, które często występują wśród nastolatków; • odróżnia korzystne i szkodliwe czynniki środowiskowe i społeczne, na które człowiek może mieć wpływ od takich, na które nie może mieć wpływu; • omawia krótkoterminowe i długoterminowe konsekwencje zachowań prozdrowotnych i zagrażających zdrowiu; • dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie); • wymienia rzetelne informacje o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych; • ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem, ustala indywidualny plan działania na rzecz własnego zdrowia; • ustala, co sam może zrobić, aby tworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia;
Uczeń:	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych;

- podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie;
- uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im;
- przedstawia różne formy zachowań asertywnych;

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Edukacja wczesnoszkolna

- identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa, społeczność lokalna, naród, respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach;
- przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;
- współpracuje z kolegami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami wykorzystując technologię;
- dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory;
- dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami;
- odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo;
- ma świadomość, że każdej osobie, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród, w tym wspólnotę religijną;
- szanuje godność każdej osoby oraz swoją, co wyraża komunikatem werbalnym i niewerbalnym;
- uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu;
- wyraża szacunek wobec osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie;
- wchodzi w relacje z innymi osobami, szanując to, co jest wartością dla nich i nazywając to co jest wartością dla niego;

	<ul style="list-style-type: none"> • naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł; • przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> • zachęca do działania na rzecz środowiska lokalnego; • doskonali umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;
Biologia	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; • identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; • bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki; • pełni rolę organizatora, sędziego, kibica; • wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; • wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną; • omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami; • identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; • wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; • wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; • współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię;

	<ul style="list-style-type: none"> • motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych;
Uczeń	
	<ul style="list-style-type: none"> • współpracuje z innymi – dzieli się zasadami i wywiązuje się z nich; • wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; • uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną; • rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); • przedstawia zasady komunikowania się; • wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji; • wymienia cechy grup społecznych, przedstawia różne formy współpracy w grupie; • rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; • wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; • przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce; • wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	
Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; • szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczących świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; • określa, co jest dobre, a co złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania;

	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; • odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady i oczekuje ich respektowania; • wyraża szacunek i respektuje prawa ludzi niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego; • radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, z szacunkiem odnosi się dla pracy ludzi różnych zawodów; • umiejętnie w różnych formach wyraża swoje emocje; • umacnia poczucie własnej wartości, podtrzymuje ciekawość poznawczą, rozwija kreatywność; • potrafi wziąć odpowiedzialność za swoje decyzje i działania;
Język polski	<ul style="list-style-type: none"> • kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; • rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; • kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; • rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; • rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; • rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; • rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy oraz szacunku do cudzej własności intelektualnej; • kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania;

	<ul style="list-style-type: none"> • jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, np. w konkursach, olimpiadach przedmiotowych oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;
Historia	<ul style="list-style-type: none"> • poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; • zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;
Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> • poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; • zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej; • zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; • uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych; • angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; • uczestniczy realnie i wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; • stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertów, przedstawień;
Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> • zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki; • zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;
Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> • kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;
Geografia	<ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; • rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; • ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu; • kształtuje pozytywne więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą

	<p>Ziemią;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno – kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski; • przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości własnego narodu i własnej tożsamości;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji, dzielenie się informacją; • postępuje etycznie w pracy z informacjami;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;
Uczeń:	
	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); • przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; • uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno – kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); • rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu; • planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych	

Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje w codziennym życiu; • zna zasady bezpieczeństwa i potrafi zachować się w różnych sytuacjach życiowych, szczególnie w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych; • rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; • przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego; • stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństwa oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; • stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; • ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; • określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w sytuacjach zagrożenia; • stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami oraz stosuje zasady etykiety; • rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób korzystających z technologii, zwłaszcza w Internecie; • przestrzega ogólnie przyjętych zasad związanych z bezpieczeństwem w Internecie;
Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; • przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; • uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; • wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; • stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami;

	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji;
Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; • omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; • wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; • wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; • wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;
Technika	<ul style="list-style-type: none"> • przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; • analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami; • zna procedury postępowania podczas wypadku przy pracy, potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej;
Edukacja dla bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady zagrożeń zarówno pochodzenia naturalnego jak i wywołane przez człowieka; • wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach: rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; • omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych;
Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków masowego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;
Uczeń:	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zachowania związane przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; • wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; • przedstawia korzyści i zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; • rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować;

	• wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw;• przedstawia uprawnienia policjantów i funkcjonariuszy innych służb porządkowych oraz swoje prawa w kontaktach z tymi służbami;

Program wychowawczo - profilaktyczny został przedstawiony i zatwierdzony do realizacji na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu 14 września 2017r Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 3 oraz przedstawiony i zatwierdzony przez Radę Rodziców w dniu 27 września 2017r

Przewodniczący Rady Pedagogicznej:

Przewodniczący Rady Rodziców:

